

Onderwerp Vaccinatiegraad Haarlem	
Nummer	2020/794697
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	2.2 Voorzieningen Jeugd
Afdeling	JOS
Auteur	Oortwijn, E.
Telefoonnummer	023-5113499
Email	eoortwijn@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Met deze nota wil het college de raad informeren over de huidige stand van zaken rond de vaccinatiegraad en de lokale maatregelen om de vaccinatiegraad te verhogen.</p> <p>Covid-19 maakte dat de zorgverlening plotseling moest worden aangepast. Bij JGZ Kennemerland hebben alle vaccinatiemomenten op alle leeftijden zoals gewoon doorgang gevonden, met dien verstande dat mogelijk in het begin van de crisis de vaccinaties wat verlaat, maar wel compleet, zijn gegeven. Dat geldt ook voor de GGD.</p> <p>De deelname aan alle afzonderlijke vaccinaties is in Haarlem gestegen (op 1 na, de DKTP voor 5-jarigen). De stijging in Haarlem bedraagt 0,4 % van 86,6 naar 87 % bij volledige deelname aan het vaccinatieprogramma ten opzichte van vorig jaar.</p> <p>Haarlem volgt de landelijke lijn van een licht stijgende trend. Maar we blijven wel iets achter qua percentage. Van de kinderen geboren in 2017 heeft landelijk 90,8 procent volledig deelgenomen aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Haarlem zit op 87 %. Het is en blijft belangrijk om op verschillende manieren aandacht aan het RVP te besteden om ouders te stimuleren hun kinderen te vaccineren.</p>
Behandelveorstel voor commissie	<p>Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie samenleving.</p> <p>Er is toegezegd u jaarlijks te informeren over de vaccinatiegraad en om alle benodigde maatregelen te nemen om de vaccinatiegraad te verhogen in Haarlem. Deze nota geeft de meest actuele cijfers tot augustus 2020.</p>
Relevante eerdere besluiten	Raadsinformatiebrief vaccinaties (2019/814028, oktober 2019)

Besluit College d.d. 15 september 2020	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,
---	---

Inleiding

Met deze nota wil het college de raad informeren over de huidige stand van zaken rond de vaccinatiegraad en de lokale maatregelen om de vaccinatiegraad te verhogen. De conceptnota Samen voor Jeugd, die in de commissievergadering van 26 september 2019 is besproken heeft de daling van de Haarlemse en landelijke vaccinatiegraad kort benoemd. Naar aanleiding van vragen over dit onderwerp is daarop een Raadsinformatiebrief verstuurd (2019/814028, oktober 2019). Er is toegezegd u jaarlijks te informeren over de vaccinatiegraad en om alle benodigde maatregelen te nemen om de vaccinatiegraad te verhogen in Haarlem. Deze nota geeft de meest actuele cijfers tot augustus 2020. De cijfers lopen altijd achter op de werkelijkheid omdat je kijkt naar een reeks vaccinaties. Het kind is geen dan geen zuigeling meer maar er wordt een schatting gemaakt voor de zuigelingen van nu door te kijken naar de leeftijd van deze kinderen als zij starten met het Rijks Vaccinatie Programma (RVP). Deze informatie is afkomstig van de Jeugd Gezondheids Zorg Kennemerland (JGZ) en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Kennemerland (GGD).

Ontwikkelingen

Covid-19 maakte dat de zorgverlening plotseling moest worden aangepast. Bij JGZ Kennemerland hebben alle vaccinatiemomenten op alle leeftijden zoals gewoon doorgang gevonden, met dien verstande dat mogelijk in het begin van de crisis de vaccinaties wat verlaat, maar wel compleet, zijn gegeven. Dat geldt ook voor de GGD. Daar zullen nog in het najaar 2020 inhaalcampagnes voor enkele vaccinaties gestart worden, zoals voor 14-jarigen die nog niet gevaccineerd zijn tegen meningokokken ACWY. Kinderen op oudere leeftijd zijn minder kwetsbaar en er is meer speling qua moment dat de vaccinatie het best gegeven kan worden.

De manager van JGZ heeft meerdere keren per jaar een overleg met de jeugdarts die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het RVP. Ook wordt door beide op verschillende niveaus deelgenomen aan landelijke overleggen met betrekking tot het vaccineren en de ontwikkelingen daaromtrent in het kader van het RVP. Na de laatste RaadsInformatieBrief over de vaccinatiegraad (oktober 2019) zijn er landelijk nieuwe vaccinaties toegevoegd aan het Rijks Vaccinatie Programma (RVP), namelijk de kinkhoest-vaccinatie voor zwangeren en de Meningokokken ACWY vaccinatie.

2. Kernboodschap

Huidige stand van zaken Haarlem

Gemeente: Haarlem															
Vaccinatie	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Zuigelingen (2 jaar)															
DKTP basisimmuun	89,6	89,4	88,5	91,5	92,2	93,9	95,8	94,7	94,9	93,4	94,9	95,5	94,6	93,4	93,0
Hib volledig afgesloten	91,5	90,9	90,6	93,3	93,6	95,1	96,5	95,6	95,9	94,0	95,7	96,1	95,8	94,5	94,0
Hepatitis B volledig afgesloten	89,2	88,8	88,1	91,4	91,9	93,4									
Pneumokokken volledig afgesloten	90,7	90,0	88,7	92,4	92,1	92,4	94,7	93,2	93,3	91,6	92,4	93,3			
BMR basisimmuun	92,0	91,9	90,4	92,0	94,1	94,3	95,6	95,3	95,2	93,5	94,2	94,2	94,8	95,0	92,9
Meningokokken C/ACWY basisimmuun	91,8	91,5	90,1	91,7	93,9	94,6	95,9	96,1	96,0	94,2	94,8	95,3	95,4	94,3	92,0
Volledige deelname	87,0	86,6	84,8	88,2											
Geen enkele vaccinatie	4,1	3,9	4,2	2,9											
Kleuters (5 jaar)															
D(K)TP gerevaccineerd								90,8	89,8	89,1	87,5	88,2	88,4	89,9	91,6
D(K)TP voldoende beschermd	90,3	90,5	90,9	92,2	92,2	92,8	91,9								
Schoolkinderen (10 jaar)															
D(K)TP volledig afgesloten	87,8	87,6	89,4	85,9	91,1	91,0	91,4	91,3	93,0	91,3	92,2	90,7	90,6	89,3	91,4
BMR volledig afgesloten	88,4	87,6	89,0	85,1	89,8	90,4	90,7	90,2	92,7	90,2	90,8	89,8	89,9	88,1	90,1
Adolescenten (14 jaar)															
HPV volledig afgesloten	59,3	50,0	45,5	49,3	62,9	57,9	55,1	57,9	60,4	55,4					

Bovenstaand tabel gaat onder andere over kinderen die in het rapportjaar 2019/ 2020 twee en vijf jaar zijn. Voor kolom 2020 zijn dat de kinderen geboren in 2018 (zuigelingen) en 2015 (kleuters). De cijfers die we hier zien lopen altijd achter op de werkelijkheid omdat je kijkt naar een reeks vaccinaties en dan is het kind al iets ouder. Voor de zuigelingen van nu kunnen we de vaccinatiegraad schatten door te kijken naar de leeftijd van deze kinderen als zij starten met het Rijks Vaccinatie Programma (RVP). Deze verschilt per wijk en laat ook over dit jaar een licht stijgende trend zien.

Tijdig starten is een indicatie voor het op tijd en compleet doorlopen van het gehele RVP schema. Het RVP is voor de zuigelingen geboren in 2020 aangepast naar aanleiding van de kinkhoestvaccinatie die zwangeren sinds 16 december 2019 aangeboden wordt.

Maatregelen voor de verhoging van de vaccinatiegraad

De JGZ en de GGD Kennemerland hebben mede door de eerdere dalende vaccinatiegraad veel aandacht voor extra maatregelen om de vaccinatiegraad te verhogen. Het is altijd een aandachtspunt geweest om in gesprek te gaan met ouders die ervoor kiezen hun kinderen niet te vaccineren. Nu zijn er nog extra maatregelen genomen.

Maatregelen van JGZ Kennemerland om de vaccinatiegraad te verhogen

Zwangeren

Op 16 december 2019 is de DKT vaccinatie voor zwangeren opgenomen in het RVP. Om zoveel mogelijk zwangeren te bereiken zijn hierover alle verloskundigen, gynaecologen en huisartsen geïnformeerd. Zowel landelijk als regionaal zijn hierover door de jeugdarts als de manager JGZ bijeenkomsten bijgewoond. Het opkomstpercentage wordt op dit moment gemonitord en zo nodig worden acties uitgezet om de vaccinatiegraad onder zwangeren te verhogen.

Ouders

Door verpleegkundigen wordt tijdens de intake van een nieuw kind in het JGZ-werkgebied de deelname aan het RVP besproken. Bij alle kinderen vraagt de jeugdarts tijdens het eerste consult deelname aan het RVP na. Een extra afspraak bij de jeugdarts wordt bij vragen of twijfel aangeboden. De jeugdarts bespreekt tijdens dit vaccinatieconsult de vragen en zorgen van ouders en geeft relevante extra informatie. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van RVP infectieziekten en het RVP op zich worden met ouders gedeeld zodat zij een eventuele negatieve keuze kunnen heroverwegen. Tijdens al onze openingstijden kunnen vaccinaties worden gegeven.

Deskundigheid

Alle medewerkers zijn in de gelegenheid gesteld om, naast de algemene e-learning over vaccineren, de nieuwe e-learning over de maternale kinkhoestvaccinatie te volgen. Er is samen met het RIVM een voorlichtingsfilm en FAQ gemaakt met antwoorden op de meeste gestelde vragen. Een aantal medewerkers heeft namens het RIVM op de "In de wolken" beurs informatie gegeven aan zwangeren uit de regio.

Bij het verschijnen van een nieuw vaccinatie rapport van het RIVM gaat de jeugdarts, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het RVP binnen JGZ Kennemerland, met de verschillende teams in gesprek om de cijfers te duiden en verbeterpunten te bespreken. Deze kunnen per wijk verschillen. Ook de cijfers met betrekking tot de tijdige start van vaccineren

worden dan meegenomen. De vastgestelde verbeterpunten worden opgenomen in het jaarplan van de betreffende locatie. Er wordt op dit moment gewerkt aan een intern dashboard over het RVP waarin cijfers over de deelname en tijdigheid zijn opgenomen. Op deze manier kunnen we sneller anticiperen op ontwikkelingen en trends op wijkniveau.

Maatregelen van de GGD Kennemerland om de vaccinatiegraad te verhogen

Training professionals

Om ouders goed te kunnen informeren over het RVP, worden de professionals voortdurend goed geïnformeerd over de nieuwe ontwikkelingen van het RVP. Daarnaast is ook aandacht voor RVP richtlijn uitvoering, dat jaarlijks aangepast wordt. Nieuwe medewerkers krijgen informatiemateriaal over het RVP en moeten de e-learning RVP en de interne RVP toets maken. Daarnaast wordt beoordeeld of de nieuwe medewerker kan vaccineren.

Communicatie

Zoals eerder aangegeven heeft GGD al een aantal jaar het beleid om tijdens contactmomenten ouders te vragen hoe zij tegenover het RVP staan en of zij nog vragen hebben over het programma. Afhankelijk van hun antwoord kan een extra gesprek met de jeugdarts of jeugdverpleegkundige worden ingepland. Ook aan ouders van kinderen in de leeftijd van 4-18 jaar en jeugdigen zelf tussen 12-18 jaar geven jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen (extra) voorlichting en advies over het belang van vaccineren.

Sociale Media

GGD Kennemerland informeert inwoners over het RVP, organiseert data groepsvaccinaties en geeft vaccinatie op maat onder andere door gebruik te maken van landelijke informatie, zoals de website van het RIVM. Daarnaast wordt ook gebruik gemaakt van de website van de GGD Kennemerland. In de periode van Lock down t.g.v. covid-19 pandemie is de website continue aangepast aan de hand van de laatste ontwikkelingen. Recentelijk is GGD Kennemerland gestart met *Vraag t Charlie*. Hier worden verscheidene onderwerpen die jongeren bezighouden behandeld. Daarnaast kunnen jongeren ook gewezen worden op jouwggd.nl.

Contactmomenten

Tijdens alle contactmomenten is aandacht voor de vaccinatiestatus van een jeugdige. Er is extra aandacht voor de vaccinatiestatus bij nieuwkomers, personen die zich uit het buitenland in Nederland hebben gevestigd. Inhaalvaccinaties worden gegeven tijdens spreekuren 'vaccinatie op maat'. Op deze manier is er meer tijd voor eventuele vragen van ouders en jeugdigen. Uitzondering op bovenstaand beleid is als ouders en/of jeugdige recentelijk nog nadrukkelijk hebben aangegeven geen belangstelling te hebben voor het RVP.

Conclusie

De deelname aan alle afzonderlijke vaccinaties is in Haarlem gestegen (op 1 na, de DKTP voor 5-jarigen). De stijging in Haarlem bedraagt 0,4 % van 86,6 naar 87 % bij volledige deelname aan het vaccinatieprogramma ten opzichte van vorig jaar. Dit betekent dat zij alle vaccinaties volgens het vaccinatieschema hebben ontvangen voor het bereiken van de 2-jarige leeftijd. Een goede ontwikkeling waarbij de daling is omgezet in een lichte stijging. Haarlem volgt de landelijke lijn van een licht stijgende trend. We blijven daarbij wel iets achter qua percentage. Van de kinderen geboren in 2017 heeft landelijk 90,8 procent volledig deelgenomen aan het Rijksvaccinatieprogramma. Haarlem zit op 87 %.

3. Consequenties

Het is en blijft belangrijk om op verschillende manieren aandacht aan het RVP te besteden om ouders te stimuleren hun kinderen te vaccineren. Zowel de GGD als de JGZ bieden ouders en jeugdigen, bovenop de extra maatregelen die reeds worden uitgevoerd, actief en laagdrempelig een extra consult aan bij een jeugdarts om hen deskundig te informeren rondom vaccineren. Daarnaast wordt er ook ingezet op inhaalcampagnes, scholing van medewerkers en de promotie van het belang van vaccinaties. De JGZ en de GGD voeren deze taak professioneel uit en hebben afgelopen periode erg hard gewerkt om de geplande vaccinaties uit te kunnen voeren, ondanks alle beperkingen door Covid-19.

4. Vervolg

De commissie wordt jaarlijks geïnformeerd over de vaccinatiegraad en over de te nemen maatregelen.

5. Bijlage

Geen